

Årsplan for Kapteinløkka barnehage

2011-2012

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	FORORD	4
2.	PRESENTASJON	5
2.1	Organisasjon og kontaktadresser	5
2.2	Kort om barnehagen	6
2.3	Forsterket barnehage	6
3.	LOV OG FORSKRIFT	7
4.	MÅLSETTINGER	8
4.1	Mål for Sandefjord kommunale barnehager, perioden 2010-2015	8
4.2	Kapteineløkkas barnehages overordnede mål	8
5.	VERDIGRUNNLAGET	9
5.1	Læring	9
5.2	Danning	9
5.3	Barns medvirkning	10
5.4	Omsorg	10
5.5	Lek	11
5.6	Språk	11
5.6.1	Alternative kommunikasjonsmetoder.	11
5.7	Voksenrollen	12
6.	FAGOMRÅDENE	13
6.1	Kommunikasjon, språk og tekst	13
6.2	Kropp, bevegelse og helse	13
6.3	Kunst, kultur og kreativitet	13
6.4	Natur, miljø og teknikk	13
6.5	Etikk, filosofi og religion	14
6.6	Nærmiljø og samfunn	14

6.7	Antall, rom og form	14
7.	SAMARBEID	15
7.1	Samarbeidsutvalget	15
7.2	Foreldresamarbeidet	15
7.3	Personalsamarbeidet	16
7.4	Samarbeid mellom barnehage og skole	16
7.5	Samarbeidspartnere	17
8.	PLANARBEID	18
8.1	Planlegging	18
8.2	Dokumentasjon	18
8.2.1	Individuell opplæringsplan (IOP) og individuell plan (IP)	18
8.3	Vurdering	19
9.	KOMPETANSEUTVIKLING	20
10.	ÅRSHJULET	21
11.	MARKERING AV KULTURBEGIVENHETER OG AKTIVITETER	22

1. Forord

Barnehagen ble et ledd i utdanningssystemet fra 1.1.2006, da barnehagene kom under Kunnskapsdepartementet. Utdanningssystemet skal tidligst mulig hjelpe, stimulere, veilede og motivere den enkelte til å strekke seg lengst mulig for å realisere sitt læringspotensial. Barnehagen skal legge grunnlag for livslang læring og aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn. Den skal gi barn grunnleggende kunnskaper på sentrale områder, og gi støtte til barns nysgjerrighet, kreativitet, vitebegjær og språklig og sosial utvikling.

Et viktig og sentralt dokument for barnehagen er "SPOR", som gjelder for alle de 13 kommunale barnehagene i Sandefjord. SPOR er utarbeidet med bakgrunn i Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Hovedfunksjonen til SPOR er å beskrive hvem vi er, og hva vi står for.

Med dette presenteres Kapteinløkka barnehage egen del av årsplan. Den forteller om barnehagens rammeforutsetninger og hva innholdet i barnehagetilbudet kommer til å være dette barnehageåret. Planen er et arbeidsredskap for personalet, samt informasjon til foreldre og andre interesserte som for eksempel administrasjonen i kommunen, politikere, studenter og nytilsatte.

I tillegg til dette heftet utarbeider personalet periodeplaner for virksomheten. Disse blir sendt jevnlig til foreldrene, og de vektlegger hvordan temaer er blitt gjennomført, og nye planer framover.

2. Presentasjon

2.1 Organisasjon og kontaktadresser

Kapteinløkka barnehage
Kapteinsvingen 21, 3214 Sandefjord

E-post: kapteinlokka.barnehage@sandefjord.kommune.no

Telefoner: 334 19210/334 19211 Kontor

334 19218 Basene "Byssa" og "Utsikten"

334 19217 Base "Jolla"

95136940 Mobil

Styrer: Anne Marie Horntvedt

E-post: anne.marie.horntvedt@sandefjord.kommune.no

Telefoner: 334 19210 / 334 19211 / 93 09 92 43

Personale: 10,8 årsverk

Barn: 32 barn

2.2 Kort om barnehagen

Kapteinløkka barnehage er en kommunal barnehage. Den ble etablert i 1985 som en enavdelings forsterket barnehage, under navnet Kathrineborg barnehage. Fram til 2008 holdt barnehagen til i gamle lokaler i Brydeslottet. I 2008 ble barnehagen utvidet med 13,5 småbarnsplasser, og flyttet inn i nybygde og moderne lokaler.

Barnehagen ligger like i nærheten av Bugårdsparken. I barnehagens nærmiljø ligger Sandefjord videregående skole, Parkensenteret (eldresenter), svømmehallen og Virikskogen.

Barnehagen er bygd i mur og tre, og den har et moderne design. Den har store vinduer som går fra gulv til tak. Det er høyt under taket som gir luftige rom. Barnehagen har flere små grupperom kombinert med åpne baser med skyvedør mellom basene. Lokalene er godt tilrettelagt for barn med fysisk og psykisk funksjonshemminger.

Barnehagen har ca 30 heltidsplasser, som er organisert i 3 baser; Byssa, Jolla og Utsikten. Organiseringen av disse kan variere noe fra år til år. I år er ett- og toåringene på Utsikten, de eldste barna er på Byssa og Jolla har flest treåringer.

2.3 Forsterket barnehage

Kapteinløkka barnehage er en av kommunens to forsterkede barnehager. I tillegg til ordinære plasser gir barnehagen tilbud til barn med store sammensatte vansker; som for eksempel barn med autisme, ADHD, CP og ulike syndromer. Barnehagen har personalet med ulik fagbakgrunn og har en større pedagogtetthet enn ordinære barnehager.

Personalet består av førskolelærer, barnevernspedagoger, vernepleiere, pedagog med musikk, fagarbeidere og assistenter. Personalet mottar jevnlig veiledning fra instanser som Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling Vestfold, Glenne autismesenter og Solvang habiliteringstjeneste. Dette er med på å styrke det faglige miljøet i barnehagen og kommer alle barn til gode.

3. Lov og forskrift

Alle barnehager her i landet styres etter nasjonale lover og forskrifter, som gir retningslinjer for driften og innholdet.

I Lov om barnehager er formålet med barnehager stadfestet i § 1:

” Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og sosidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.....”

Trådt i kraft fra 1.8.2010

I Lov om barnehager § 2 defineres barnehagens innhold:

”Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.....

Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.....”

4. Målsettinger

4.1 Mål for Sandefjord kommunale barnehager, perioden 2010-2015

Skole- og barnehageetaten, og med vedtak i skole- og barnehageutvalget, har for perioden 2010-2015 utarbeidet mål for Sandefjord kommunale barnehager:

Hovedmål:

Innen 31.12.2015 skal Sandefjord kommunale barnehager ha oppnådd å:
Oppfylle intensjonene i lov og forskrift, med spesiell vekt på barnehage som oppvekst- og læringsarena når det gjelder språk og kommunikasjon, samt forbedre sammenheng mellom barnehage og skole.

4.2 Kapteinløkka barnehages overordnede mål

*Kapteinløkka barnehage sikrer et læringsmiljø
der alle har mulighet for å oppnå sitt potensial
ut fra sine forutsetninger*

- Kapteinløkka barnehage har barn med svært ulike læreforutsetninger og tilretteleggingen tar utgangspunkt i hvert enkelt barns behov.

5. Verdigrunnlaget

Barndommen er den perioden i et menneskes liv hvor en har størst potensial for å lære. Barnehagen tar utgangspunkt i barnet som selvstendig individ, og dets spesifikke behov. Oppmerksomheten må rettes mot barnets ressurser og muligheter. Barnet skal ikke bare motta læring, men selv være aktivt, deltakende. De voksne må tilrettelegge læringssituasjoner der barnet har mulighet til å lykkes. Vår holdning til metodikk og metodevalg vil til enhver tid gjenspeile hva som er relevant for å nå de spesifikke mål som settes for det enkelte barnet. Dette skjer i samarbeide med foreldrene.

5.1 Læring

Vårt syn på læring og danning er at dette skjer gjennom samspill i relasjoner. Med rammeplanen har læringsbegrepet kommet sterkere inn i barnehagen. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker, med miljøet og er nær knyttet til lek, danning og omsorg. Barn lærer gjennom alt det de erfarer og opplever på alle områder. For barnas læring er det viktig at personalet møter hvert enkelt barns uttrykk gjennom kroppsspråk, språk, følelser og sosiale relasjoner.

5.2 Danning

I følge formålet til barnehagen, i Barnehageloven § 1 Formål, heter det:

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.”

Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette.

Retten til medvirkning og oppdragelse til demokrati har vært en viktig del av danningstradisjonen i pedagogikken.

Gjensidige samhandlingsprosesser mellom barn og voksne i lek og læring, samt hensynet til hverandre legger grunnlaget for barnets danning.

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene, og det handler om at barn og unge etter hvert utvikler evne til å danne egne meninger og tenke selv.

Gjennom gode prosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverden, og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling.

5.3 Barns medvirkning

Barns rett til medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr 1. For å bidra til å oppfylle barnekonvensjonen, nedfelles prinsippet om barns rett til medvirkning i barnehageloven.

I Lov om barnehager § 3: Barns rett til medvirkning heter det:

”Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.”

Det er viktig at barn blir tatt på alvor ved å bli sett og hørt, uavhengig av alder og funksjonsnivå. Barn skal bli møtt med anerkjennelse, toleranse, respekt og likeverd. De yngste barna formidler sine synspunkter gjennom kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. De eldste barna bruker i tillegg til dette det verbale språket ved å undre seg og stille spørsmål. Personalet har en viktig rolle å oppmuntre barna til å uttrykke sine tanker og meninger, og lytte og prøve å tolke barnas kroppsspråk, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk.

Barna har rett til å uttrykke seg og bli hørt, men de skal ikke overlates et ansvar de ikke har forutsetninger til å ta. Medvirkning handler om å realisere seg selv sammen med andre.

5.4 Omsorg

For oss i Kapteinløkka barnehage handler omsorg i barnehagen om relasjonen mellom de voksne og barna, og barna imellom. Omsorg er en viktig forutsetning for barnas trygghet, utvikling og læring. Den omsorg et barn blir møtt med, og får lov til å vise, er med på å danne grunnlag for barnets utvikling av empati, respekt og toleranse. Det stiller en forpliktelse til oss som voksne i barnehagen til å kunne vise åpenhet og oppmerksomhet overfor det unike hos hvert enkelt barn og i gruppen for øvrig.

Ved Kapteinløkka barnehage har vi spesielt fokus på hvert enkelt barns behov for omsorg og støtte.

5.5 Lek

Leken har en egenverdi i seg selv og er indre motivert. Barn leker fordi de trenger å leke og det er en dominerende aktivitet store deler av barnehagedagen. Lek er en stor del av barnekulturen og spiller en avgjørende rolle i forhold til barns læring. Det lekende lærende barnet skaper mening og forståelse i samspill med andre barn og voksne. I lek praktiserer barn demokratiske prinsipper som konfliktløsning, samspill og dialog, samt balanse mellom selvhevdelse og det å se andres behov.

Leken er barns måte og bearbeide inntrykk og erfaringer av verden rundt seg. Leken gir barna gode muligheter for utvikling av vennskap. En viktig oppgave for personalet er derfor å legge forholdene til rette for god lek slik at vennskap kan oppstå og vedvare over tid.

5.6 Språk

Tidlig og god språkstimulering handler om å gi barn et godt grunnlag for å lære og for å delta aktivt i fellesskap.

Rammeplanen peker på at et godt utviklet morsmål er en grunnleggende forutsetning for den videre språklige utviklingen, også når det gjelder skriftspråk og leseforståelse. Språkstimulering er derfor en av barnehagens viktigste oppgaver.

Sandefjord kommune har spesielt fokus på barns språkutvikling og lesekompetanse i perioden 2010-2015.

Å utvikle språk er noe av det mest betydningsfulle som skjer i et barns liv. Ved hjelp av språket lærer barnet å forstå seg selv og omverden, noe som er avgjørende for å utvikle seg både sosialt, emosjonelt og intellektuelt.

Barns språklige utvikling skjer i samspill med andre barn og voksne. I barnehagehverdagen jobber de voksne aktivt med å utnytte alle situasjoner til å kommunisere med barn. Vi forsterker barnets språk ved å gjenta og utvide barnets setninger og ordforråd. Ellers legger vi til rette for et rikt og variert språkmiljø ved hjelp av benevning, samtale, høytlesning, fortelling, sang, drama, rim, regler og tilgang på bøker.

5.6.1 Alternative kommunikasjonsmetoder.

Vi har barn som av ulike årsaker har språk- og kommunikasjonsvansker. Personalet har gjennom flere år hatt fokus på språklig tilrettelegging, og forsøkt å integrere ulike språkformer i det daglige barnehagemiljøet. Eksempel på dette kan være

tegn som omfatter både håndtegn/manuelle tegn og grafiske tegn. Eksempel på håndtegn kan være tegn til tale og døves tegnspråk. Grafiske tegn er f.eks. bliss, pictogrammer, PCS-symboler, kommunikasjonstavler med grafiske symboler.

All erfaring vi har gjort viser at det er en berikelse for alle barn å lære andre måter å kommunisere på. Dette påvirker også sosialiseringprosessen i positiv retning.

5.7 Voksenrollen

Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Omsorgsforpliktelsen stiller krav til personalet om oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike hos hvert enkelt barn og det unike i situasjonen og i gruppa.

Dette gjør personalet ved å

- se og lytte med oppmerksomhet
- være aktive og engasjerte i det barn er opptatt av
- vise innlevelse og være anerkjennende i samvær med barn
- være tydelige og forutsigbare voksne
- gi barnet hjelp til å foreta egne valg og reflektere over opplevelser og inntrykk
- lære barna å vise omsorg og grenser for seg selv
- lære å vise omsorg for andre, og se verdien av å oppleve gruppefølelse, samhørighet og fellesskap
- være aktive til stede for å støtte og veilede i konfliktsituasjoner
- bruke leken som et virkemiddel
- personalet må dele av sin kunnskap, utvise engasjement og kreativitet for å vekke interesse hos barn
- personalet må kunne gi og ta imot ny kunnskap av hverandre og ulike instanser
- personalet må selv ta initiativ til å søke etter nye kunnskaper
- skape en omsorgsfull relasjon som er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill

6. Fagområdene

Rammeplan for barnehagen er delt inn i syv fagområder. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt, og fagområdene vil sjelden opptre isolert. Fagområdene er representert gjennom hele barnehagedagen både i hverdags situasjoner og temaopplegg. Hvert fagområde har definerte prosessmål som skal fremme barns utvikling og læring. Personalet skal ha fokus på progresjon med utgangspunkt i barns funksjonsnivå og interesse.

6.1 Kommunikasjon, språk og tekst

I Kapteinløkka jobber vi med dette ved å

- skape et språkstimulerende miljø med fokus gjensidighet og likeverd
- la barna møte bokstaver og ulike språksymboler
- la barna bli kjent med forskjellige sjangere innenfor bøker og fortellinger
- øke barnas begrepsforståelse

6.2 Kropp, bevegelse og hels

I Kapteinløkka jobber vi med dette ved å

- ha fokus på sunt kosthold og god hygiene
- ha variert lek inne og ute, turer i nærmiljø
- ha kroppen som tema

6.3 Kunst, kultur og kreativitet

I Kapteinløkka jobber vi med dette ved å

- tilrettelegge for formingsaktiviteter, som for eksempel tegning og maling
- musikk, dans og rytme
- ha eventyr som tema, dramatisere

6.4 Natur, miljø og teknikk

I Kapteinløkka jobber vi med dette ved å

- følge skiftningene i årstidene
- bruke nærmiljøet og bli kjent med planter og dyr i naturen rundt oss
- bruke tekniske hjelpemidler
- bidra til bærekraftig utvikling

6.5 Etikk, filosofi og religion

I Kapteinløkka jobber vi med dette ved å

- skape rom for undring, ettertanke og gode samtaler om grunnleggende spørsmål
- arbeide ut fra kristne og humanistiske verdier
- bidra til at barn utvikler respekt og interesse for hverandres bakgrunn

6.6 Nærmiljø og samfunn

I Kapteinløkka jobber vi med dette ved å

- ha kontakt og samarbeid med virksomheter i nærmiljøet
- lære barn demokratiske prinsipper
- markere FN-dagen. Vi støtter Forut barneaksjon.

6.7 Antall, rom og form

I Kapteinløkka jobber vi med dette ved å

- ha bevisste voksne som anvender begreper om matematiske fenomener ved alle naturlige situasjoner
- bruke telling i samspill med barn tilpasset deres utviklingsnivå
- sørge for at barna har tilgang til og tar i bruke ulike typer materialet som gir barnet erfaring med klassifisering, ordning, sortering, sammenligning og mønster

7. Samarbeid

Foreldresamarbeid, personalsamarbeid og samarbeid med andre fagpersoner er helt avgjørende for det tilbudet vi tilbyr brukerne. Det er viktig at dette samarbeidet bygger på en gjensidig tillit, og at det er en konstruktiv og åpen dialog.

7.1 Samarbeidsutvalget

I følge "Lov om barnehager" skal hver barnehage ha eget samarbeidsutvalg. § 4 i loven gir retningslinjer om samarbeidsutvalget. Loven sier følgende:

"samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert."

Samarbeidsutvalget behandler saker som er av viktighet for barnehagens virksomhet, innhold, årsplan, foreldresamarbeid, budsjett og regnskap, driftsendringer og arealutnytting. Samarbeidsutvalget har rett til å uttale seg i saker som angår dette. Møtene i samarbeidsutvalget blir holdt etter behov. Referat sendes alle medlemmer, samt til skole – og barnehagekontoret.

I tillegg er alle foreldre og foresatte medlemmer av foreldrerådet. Foreldrerådet skal bli forelagt, og har rett til å uttale seg i saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen.

7.2 Foreldresamarbeidet

Foreldrene og pedagogene skal samarbeide om å gi barnet de beste mulighetene til trivsel og utvikling. Dette samarbeidet skal være preget av gjensidig respekt og likeverd. Den daglige kontakten mellom foreldre og pedagoger er den viktigste arenaen for et godt samarbeid.

I tillegg har vi:

Foreldresamtaler

Samtalene er ment som "samarbeids – samtaler" mellom barnets foreldre/foresatte og pedagogene. Alle foreldre/foresatte inviteres til en samtale på høsten, og får i tillegg tilbud om en samtale på våren. Det er også ønskelig fra pedagogene i barnehagen å ha en inntakssamtale rett etter at barnet har begynt.

Foreldremøter

Det holdes to foreldremøter: et på høsten og et på våren. Innholdet på møtene vil være informasjon, mulighet til å bli kjent med foreldrene og forhåpentligvis drøftinger og idéutvekslinger. Vi inviterer foredragsholder til foreldremøtet på våren.

Sammenkomster

Med dette mener vi på sammenkomster mellom barna, deres familie og personalet i barnehagen. Noen eks. på dette er markering av Lucia, juleverksted og sommerfest.

Samarbeidsmøter

Dette er møter i forhold til barn som får spesialpedagogisk hjelp. Det er et møtested med barnets foresatte, barnehagen og de aktuelle fagpersoner som er rundt barnet.

7.3 Personalsamarbeidet

Det er vi som jobber i barnehagen som er avgjørende for at små og store skal trives. Personalet er barnehagens viktigste ressurs. En personalgruppe som samarbeider godt og trives sammen, vil påvirke miljøet på hver base og i barnehagen som en helhet. Vi jobber for en åpen dialog ved å kunne gi hverandre positive tilbakemeldinger og konstruktiv kritikk. For øvrig er det viktig å enes om den faglige forståelsen, slik at alle kan yte sitt beste.

Møter og samarbeidsformer

Basemøte: hver base har møter for personalet, der det planlegges, evalueres og gis informasjon.

Lederteam: pedagogiske ledere og styrer møtes hver mandag 1time og av og til på hele lederdager. Her er det drøfting av faglige spørsmål, planlegging av driften og informasjon.

Personalmøter: her møtes hele personalet på kveldstid. Det er 3 møter i hvert halvår. Møtene brukes til faglig oppdatering, informasjonsdeling, planlegging og evaluering.

Medbestemmelsesmøter: tillitsvalgte, styrer og verneombudet har møter flere ganger i året som gjelder ulike sider ved driften av barnehagen.

Medarbeidersamtaler: alle ansatte har medarbeidersamtaler med styrer en gang pr. år.

Planleggingsdager: faglige kurs og samlinger eller arbeid i barnehagen der vi på ulike vis holder fokus på å tilby et best mulig barnehagetilbud.

7.4 Samarbeid mellom barnehage og skole

For at en skole skal kunne møte barnet og tilrettelegge opplæringen på en best mulig måte fra første dag, er det viktig med en god kommunikasjon mellom barnehage og skole. På den

måten kan skolen lage et opplegg som bygger på eksiterende kunnskap om barnet, og med det sikre videre progresjon for barnet.

Sandefjord kommune har laget en plan for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole. Planen kalles "Fra eldst til yngst". Her beskrives og ansvarsfestes de ulike aktivitetene som skal foregå.

Kapteinløkka barnehage vil følge opp dette ved å

- overføre informasjon om barn til skolen etter samtykke med foreldre og foresatte
- delta på pedagogisk samling for personale i barnehage og skole
- ha skolestart som et viktig tema på foreldresamtale til skolestarterne
- foreta besøk til skoler
- invitere representant fra skole til møte med foreldre

7.5 Samarbeidspartnere

Barnehagen samarbeider med ulike instanser.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) veileder barnehagen om innhold og organisering av spesialpedagogiske tiltak for barn med spesielle behov. Når barnehagen ønsker hjelp til enkelt barn, må foreldrene gi samtykke i at PPT går inn i et konkret samarbeid med barnehagen.

Barnevernstjenestens hovedoppgave er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Alle ansatte i barnehagen er i barnehageloven § 22 pålagt melde- og opplysningsplikt når de er bekymret for et barn. På denne måten bidrar barnevernet og barnehagen sammen til at barnet får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Helsestasjonen har ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid, for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen. Helsestasjonen bidrar med råd og veiledning til barnehagen.

Veiledningsinstanser som barnehagen har mye kontakt med er habiliteringstjenesten Solvang, Glenne Autismesenter og Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling. Disse gir veiledning til personale og foreldre i forhold til enkelt barn.

Sandefjord videregående skole har elever fra barne- og ungdomsarbeiderlinja ute praksis i barnehagen.

Andre samarbeidsparter barnehagen har i nærmiljøet er Bugården barnehage, Parkensenteret, Idrettens Hus og Bugården kirke.

8. Planarbeid

8.1 Planlegging

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. I tillegg vil plansystemet vårt bestå av periode-/ månedsplan som inneholder detaljerte beskrivelser av temaer som barnehagen vil jobbe med, samt evaluering av forrige periode.

Målet med planlegging er å sikre god kvalitet på det pedagogiske arbeidet i Kapteinløkka barnehage. Planene legges til grunn for videre arbeid og evaluering av vårt arbeid. Planlegging av barnehagens innhold vil skje på planleggingsdager, personalmøter, basemøter og sammen med barn.

8.2 Dokumentasjon

Viten om personalets arbeid og barnas virksomhet i barnehagen er viktig som grunnlag for barnehagens utvikling. Dokumentasjon er et middel for å få fram ulike oppfatninger og åpne for en kritisk og reflekterende praksis. I Kapteinløkka er det styrer og de pedagogiske lederne som har ansvaret for dokumentasjonene. Barnehagens dokumentasjon gir foreldre og foresatte informasjon om hva barna lærer, opplever og gjør i barnehagen.

Dokumentasjon knyttet til enkeltbarn, brukes kun i de tilfeller hvor vi samarbeider med andre hjelpeinstanser utenfor barnehagen. Vi observerer barn i forkant av foreldresamtaler. Observasjoner, bilder, skriftlige rapporter som månedsplaner, evaluering av månedsplaner og årsplan er vår dokumentasjon.

8.2.1 Individuell opplæringsplan (IOP) og individuell plan (IP)

Barn som tildeles ressurser for å motta spesialpedagogisk hjelp etter enkeltvedtak, får utarbeidet en individuell opplæringsplan. Denne er lovpålagt etter Opplæringsloven. Den skal inneholde en pedagogisk kartlegging, mål og tiltak for barnets læring og utvikling, periodeplan, samt halvårsevaluering vinter og vår. IOP utarbeides i samarbeide med foreldre, de ansvarlige pedagogene i barnehagen og eventuelt andre fagpersoner som er involvert. IOP er ment å være et arbeidsredskap gjennom hele året, og skal sikre at barnet får den hjelp og de timeressursene som enkeltvedtaket utløser. På denne måten kan IOP også sees på som et juridisk dokument.

Individuell plan blir hovedsaklig skrevet til barn med store, sammensatte behov. Planen skal ivareta helheten rundt barnet på lang sikt. Denne omfatter områder som f.eks. behov for avlastning, støttekontakt, hjelpemidler, videre utredninger og tilrettelegging ved skolestart.

8.3 Vurdering

Barnehagens pedagogiske innhold skal planlegges, gjennomføres og vurderes. På bakgrunn av vurderinger, gjøres endringer. Vi vil at Kapteinløkka barnehage skal være en lærende organisasjon som er i en kontinuerlig utvikling. Alle deler av virksomheten må være gjenstand for vurdering med det formål om å stadig kunne utvikle kvaliteten.

Vurderingen av barnehagens arbeid skjer fortløpende. Mye av dette kan observeres som for eksempel barns trivsel, interesser og samspill med andre. Vurdering fra foreldre får vi gjennom foreldresamtaler, foreldremøter og ved den daglige kontakten. Personalets egne vurderinger, tanker og refleksjoner over utført arbeid, og innhenting av andres vurderinger, er helt nødvendig for å kunne lage planer og komme videre i arbeidet.

Vi vurderer ved å

- reflektere sammen over opplevelser og inntrykk
- evaluere etter gjennomførte aktiviteter
- gjennom refleksjon, dokumentasjon, observasjon og samtaler
- sette av tid på personalmøter
- individuelle opplæringsplaner for enkeltbarn evalueres sammen med foreldre, fysioterapeuter, spesialpedagoger og ergoterapeut

9. Kompetanseutvikling

Sandefjord kommunale barnehagers hovedoppgave sier om kompetanseutvikling:

”Barnehagens personale skal utvikle seg i takt med samfunnets krav og kompleksitet, slik at de fremmer barnets utvikling i et livslangt læringsløp”

Ut fra dette er det for 2009-2012 valgt ut to områder som barnehagene skal ha fokus på.

Det er språkstimulering og lesekompetanse, samt pedagogisk ledelse. Dette året vil barnehagen få veiledning fra fagperson fra Høgskolen i Vestfold. Tema er språkstimulering av barn med minoritetspråklig bakgrunn.

Personalet i Kapteinløkka barnehage deltar på kurs, møter og samlinger som kommunen arrangerer angående disse aktuelle områdene. Pedagogene får oppgaver som de skal utføre, og disse blir drøftet i nettverk.

I tillegg er personalet ved barnehagen avhengig av annen faglig oppdatering, bl.a. gjennom aktuell faglitteratur, veiledning og kurs. Aktuelle kurs er innenfor områder som implementering av rammeplanen, barn med autisme, barnevern og ulike pedagogiske metoder. Dette kan være kompetansehevingstiltak til personalet via enkeltansatte, som videreformidler sin erfaring og nye kunnskap videre fra enkeltkurs.

11. Markering av kulturbegivenheter og aktiviteter

Kultur handler blant annet om aktiviteter og tradisjoner, om de vi skaper og om opplevelser. Av og til ønsker vi også å vise for omverden hva vi holder på med. Det kan være i forbindelse med arrangementer som FN-dagen, sommerfest eller andre tilstelninger der foreldre blir invitert.

Tilstelninger vi i Kapteinløkka barnehage markerer er

Bursdager

Barnets bursdag blir markert med flagg, kappe og krone. Barnet er med på og velger innholdet i samlingsstunden. Barnet er med på å velge hva som blir servert etter måltidet.

FN-dagen

Barnehagen vår er en del av forut barneaksjon. Gjennom denne organisasjonen har vi hovedfokus på et barn som bor i den 3.verden. I tiden før FN-dagen har vi fokus på dette barnet, og hvor vi snakker om hvordan andre barn i andre land har det, i forhold til barn i Norge. Alle barna lager ting som vi selger til foreldrene på FN-markeringen. Pengene går til Forut, som igjen videresender pengene til dette barnet.

Jul og advent

Barnehagens utgangspunkt er tradisjoner og innhold som de fleste kan enes om. I rammeplanen står det at "opplæring til tro er hjemmenes ansvar". Barnet skal oppleve at foreldrenes tro og livssyn skal respekteres. I barnehagen undrer vi oss sammen med barna, og vi vil at barna skal oppleve en forventning og glede knyttet til julen. Vi vil at barna skal oppleve stemningen, roen og gleden ved det å gi til andre. Dessuten vil vi at barna skal bli kjent med julens tradisjoner, sanger og fortellinger.

Hver base vil ha sin adventstund, men hver fredag vil vi ha felles stund sammen. Barna lager julegaver som er tilpasset alder, interesser og behov.

Samarbeidsutvalget i barnehagen arrangerer juleverksted for alle barna og deres familier på ettermiddagstid. Vi markerer Lucia-dagen ved at barna kommer tidlig i barnehagen, og de går i prosesjon for foreldrene. Det blir servert lussekatter og saft.

Fastelaven

Vi markerer denne tradisjonen og lager en festdag i barnehagen. Vi snakker om gamle skikker, og hvordan dette ble til – med sorte katter og fastelavnsris. Vi markerer dette ved å ha et karneval, der barn og voksne kler seg ut.

Påske

Det er knyttet tradisjoner og symboler i forbindelse med påsken. Vi snakker om hvorfor vi feirer påske, og vi undrer oss sammen med barna. De største barna får muligheten til å være med på påskevandring i Sandar kirke. Ellers legger vi til rette for ulike formingsaktiviteter, og vi lager påskelunsj til barn og personalet.

Sommerfest

Vi avslutter barnehageåret med en fest på ettermiddagstid for barna og deres familier. Her markerer vi at det for noen barn nærmer seg slutten på barnehagetiden, da de skal over i skolen. Barna synger for foreldrene, og vi griller og koser oss.

Andre merkedager

Vi markerer Samefolkets dag, 17. mai og andre aktuelle høytider.